

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

Факультет Дизайну
Кафедра Графічного дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВГД 5. Поліграфія та типографіка
(назва дисципліни без скорочень)

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>02 Культура і мистецтво</i>
Спеціальність	<i>022 Дизайн</i>
Освітня програма	<i>Дизайн</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Курс / семестр	<i>3-4 курс, V-VII семестри</i>
Кількість кредитів ЄКТС	<i>7</i>
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Лекції – 42 год.</i>
	<i>Семінарські – 0 год.</i>
	<i>Практичні – 58 год.</i>
	<i>Самостійна робота – 110 год.</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Залік</i>
Викладач (-і)	<i>Костенко Ігор Олегович, доцент</i>
Контактна інформація викладача (-ів)	<i>kostenko_i@kdidpamid.edu.ua</i>
Ресурси комунікації з викладачем	<i>Google Classroom (553eov2)</i>
Дні занять	<i>згідно діючого розкладу занять</i>
Консультації	<i>по домовленості</i>

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	<i>Навчальна дисципліни «Поліграфія і типографіка» знайомить студента з історією поліграфії, типологією шрифту, кольоровою моделлю та кольоровим профілем та їх методикою використання, методами растровання зображень, використанням мов PCL та PS і їх перевагами та недоліками, з різними видами друку (флексграфічним, трафаретним, глибоким, тампдруком, офсетним, електрографічним, струменевим, сублімаційним, твердочорнильним), методами контролю якості друку. Вивчення дисципліни «Поліграфія і типографіка» формує та</i>
---------------------	---

	закріплює на практиці знання студентів, які будуть необхідні йому в подальшій роботі художником-графіком у сфері проектування та оформлення поліграфічної продукції.
Мета й завдання навчальної дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Поліграфія і типографіка» є ознайомлення з методами друку та їх технологічними властивостями, особливостями дизайну та макетування в залежності від типу друку та вимогами додрукарської підготовки. Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <p>основні групи шрифтів, характерні риси та відмінності; терміни, основні ознаки та правила побудови шрифту; особливості комп'ютерного (електронного) відтворення кольору;</p> <p>використання кольорових профілей при підготовці до друку; вимоги до використання кольорових моделей;</p> <p>методи растрівання та їх вплив на якість друку; вимоги до підготовки макетів для різних видів друку; особливості використання програмного забезпечення при дизайні проекту в залежності від типу друку; вплив програмного забезпечення та електронного формату файлу на якість друку; особливості та типові ознаки додрукарської підготовки макету</p> <p>вміти:</p> <p>створювати гармонійні шрифтові пари при розробці дизайн проектів;</p> <p>використовувати методи контролю якості друку; розробити дизайн проект і підготувати макет до друку враховуючи різні вимоги для різних видів друку і технологічні фактори, що впливають на якість друку; визначати оптимальні методи друку при виготовленні різноманітної поліграфічної продукції;</p> <p>використовувати методи контролю якості друку</p> <p>мати навички:</p> <p>в сумісному використанні програмного забезпечення для підготовки макетів дизайн проекту до друку</p>
Передумови вивчення дисципліни	Необхідний рівень попередньої профільної підготовки з дисциплін: шрифт, каліграфія, основи дизайну, історія мистецтв, графічні техніки, рисунок, дизайн за фахом, комп'ютерні технології.
Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

	<p><i>ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</i></p> <p><i>ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</i></p>
Фахові (предметно-специфічні) компетенції спеціальності (ФК)	<p><i>ФК 4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.</i></p> <p><i>ФК 12. Здатність дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.</i></p>

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
Семестр V					
Змістовий модуль 1. Історія поліграфії					
Тема 1.1. Історія поліграфії		2			
Тема 1.2. Історія винаходів в поліграфії					
Тема 1.3. Основні типи обладнання					
Тема 1.4. Видатні українські друкарі – погляд крізь призму часу					
Усього годин за змістовим модулем 1		2			
Змістовий модуль 2. Шрифт у поліграфії					
Тема 2.1. Типологія шрифту		2			
Тема 2.2. Правила побудови контуру				2	
Тема 2.3. Основні групи шрифтів, характерні риси та відмінності					6
Усього годин за змістовим модулем 2		2		2	6
Змістовий модуль 3. Комп'ютерний шрифт					
Тема 3.1. Особливості електронних форматів шрифту		2			
Тема 3.2. Геометричні характеристики шрифту різного електронного формату					2
Тема 3.3. Порівняльні характеристики шрифтів різних форматів					
Тема 3.4. Терміни, основні ознаки та правила побудови шрифту				2	6
Усього годин за змістовим модулем 3		2		2	8
Змістовий модуль 4. Теорія кольору в поліграфії. Кольорові моделі					
Тема 4.1. Особливості комп'ютерного (електронного) відтворення кольору		2			4
Тема 4.2. Температура кольору. Поняття чорного та білого в залежності від					

температури кольору					
Тема 4.3. Градації сірого, глибина кольору					
Тема 4.4. Регулювання кольоропередачі в залежності від температури.				4	
Усього годин за змістовим модулем 4		2		4	4
Змістовий модуль 5.					
Тема 5.1. Теоретичне та практичне використання кольорових моделей та температури кольору у RAW - конверторах та програмах растрової графіки (Photoshop). 3		2			
Тема 5.2. Практичне застосування та характерні помилки при відображенні кольору при друці.					2
Тема 5.3. Особливості використання програм растрової графіки (PHOTOSHOP) при підготовці до друку				4	
Усього годин за змістовим модулем 5		2		4	2
Змістовий модуль 6. Кольорові профілі					
Тема 6.1. Поняття кольорового профілю (ICC)		2			
Тема 6.2. Різниця між кольоровим профілем та кольоровою моделлю					
Тема 6.3. Визначення та сумісність кольорових профілей для різних типів обладнання та друкуючих пристроїв					6
Тема 6.4. Використання кольорових профілей при підготовці до друку. PPD файли друкарських пристроїв.				4	2
Усього годин за змістовим модулем 6		2		4	8
Змістовий модуль 7.					
Тема 7.1. Поняття алгоритмів растрування. Растрова крапка та частота простору, їх комбінаційне використання при раструванні для досягнення високої якості друку		2			
Тема 7.2. Історичне походження та сучасне використання алгоритмів растрування					
Тема 7.3. Залежність якості друку від алгоритму растрування, частоти простору та роздільної здатності при різних типах друку					2
Тема 7.4. Практичне використання методів, диференційні вимоги до сканування зображень					
Усього годин за змістовим модулем 7		2			2
Усього годин за V семестр		14		16	30
Семестр VI					
Змістовий модуль 8. Високий друк					

Тема 8.1. Технологічні особливості та галузь застосування		1			
Тема 8.2. Вимоги до макетування та до-друкарської підготовки					10
Усього годин за змістовим модулем 8		1			10
Змістовий модуль 9. Глибокий друк					
Тема 9.1. Технологічні особливості та галузь застосування		1			
Тема 9.2. Вимоги до макетування та до-друкарської підготовки					
Усього годин за змістовим модулем 9		1			
Змістовий модуль 10. Флексографічний друк					
Тема 10.1. Технологічні особливості та галузь застосування		2			
Тема 10.2. Типи та категорії пристроїв та їх вплив на якість друку					
Усього годин за змістовим модулем 10		2			
Змістовий модуль 11. Флексографічний друк. Теоретичні аспекти та вимоги до дизайнерської підготовки					
Тема 11.1. Вимоги до макетування та до-друкарської підготовки		2			
Тема 11.2. особливості макетування та підготовки проекту в залежності від галузі та типу обладнання				14	
Тема 11.3. Диференційні методи та рішення комп'ютерної підготовки макету в залежності від типу обладнання та вимог до друкарської підготовки					10
Усього годин за змістовим модулем 11		2		14	10
Змістовий модуль 12. Типоофсет					
Тема 12.1. Технологічні особливості та галузь застосування		1			
Тема 12.2. Вимоги до макетування та до-друкарської підготовки					
Усього годин за змістовим модулем 12		1			
Змістовий модуль 13. Трафаретний друк (шовкографія) та тамподрук.					
Тема 13.1. Технологічні особливості та галузь застосування		1			
Тема 13.2. Особливості дизайну та вимоги до-друкарської підготовки					
Тема 13.3. Технологічні особливості тамподруку та галузь застосування					10
Усього годин за змістовим модулем 13		1			10
Змістовий модуль 14. Офсетний друк					
Тема 14.1. Технологічні особливості та галузь застосування		2			
Тема 14.2. Особливості технологічного обладнання, які впливають на якість друку					
Тема 14.3. Особливості виготовлення та типи форм для аналогового та цифрового					

друку, вимоги до макету					
Тема 14.4. Цифровий офсетний друк. Різниця між цифровим електрографічним, або струменевим друком. Переваги та недоліки.					10
Тема 14.5. Особливості та вимоги до друкарської підготовки		2			10
Тема 14.6. Особливості виготовлення фотоформ та СТР-форм					
Тема 14.7. Особливості підготовки макету вимоги до растрової та векторної графіки					
Тема 14.8. Вплив форми крапки та типу растрування на якість друку					
Тема 14.9. Використання шкали SLUR та ін.. для контролю якості				14	
Тема 14.10. Контроль якості – визначення неналежної якості : недбала дизайнерської підготовка, або порушення технології друку.					
Усього годин за змістовим модулем 14		4		14	20
Усього годин за VI семестр		12		28	50
Семестр VII					
ЦИФРОВИЙ ДРУК ТИПИ ЦИФРОВОГО ДРУКУ					
Змістовий модуль 15. ЕЛЕКТРОГРАФІЧНИЙ ДРУК порівняльні характеристики обладнання					
Тема 15.1. Лазерний друк. Технологічні особливості, які впливають на якість друку та галузь застосування		6			
Тема 15.2. Типові методи растрування					
Тема 15.3. Особливості дизайну та вимоги до-друкарської підготовки					4
Тема 15.4. Світлодіодний друк. Технологічні особливості, які впливають на якість друку та галузь застосування				6	
Тема 15.5. Методи растрування					
Усього годин за змістовим модулем 15		6		6	4
Змістовий модуль 16.					
СТРУМЕНЕВИЙ ДРУК ДРУК порівняльні характеристики обладнання					
Тема 16.1. Термоструменевий друк. Технологічні особливості, які впливають на якість друку та галузь застосування		6		4	
Тема 16.2. Типові методи растрування					
Тема 16.3. Особливості дизайну та вимоги до-друкарської підготовки					12
Тема 16.4. П'єзоелектричний друк					
Тема 16.5. Методи растрування					
Тема 16.6. Особливості дизайну та вимоги до-друкарської підготовки					
Усього годин за змістовим модулем 16		6		4	12
Змістовий модуль 17.					

ТВЕРДОЧОРНИЛЬНИЙ ТА СУБЛІМАЦІЙНИЙ друк порівняльні характеристики обладнання					
Тема 17.1 Твердочорнильний друк. Технологічні особливості, які впливають на якість друку та галузь застосування		4			
Тема 17.2. Типові методи растрування					14
Тема 17.3. Особливості дизайну та вимоги до-друкарської підготовки				4	
Тема 17.4. Сублімаційний друк. Технологічні особливості, які впливають на якість друку та галузь застосування					
Усього годин за змістовим модулем 17		4		4	14
Усього годин за VII семестр		16		14	30
РАЗОМ:		42		58	110

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Рудер Є. Типографіка. – М.: Книга, 1982.
2. Бородай Ю.О. Графічний дизайн: Методичні вказівки. – К.: КНУБА. – 2003. – 64с.
3. Дурняк Б.В., Батюк А.Є. Розробка і дизайн рекламних видань: Навчальний посібник – Львів: видавництво Українська академія друкарства. –2006. –315 с.
4. Куленко М. Основи графічного дизайну. – Кондор –2008. – 210 с.
5. Куценко М. Я. Основи графічного дизайну: Підручник –К.: Кондор. –2006. –492 с.
6. Лесняк В.І. Акцидентний шрифт: 75 оригінальних шрифтів. – Харків: Колори. – 2004. – 140с.
7. Турченко Ю. А. Український естамп. – К.: Наукова думка. –1991. – 234 с.
8. Хембри Райн. Самый полный справочник. Графический дизайн/Райн Хембри; пер.с англ. А.В. Банкрашкова.-М.: АСТ: Астрель 2008. -191 с.
9. Шевченко В. Е. Форми візуалізації в сучасному журналі : монографія. Київ: Видавець Паливода А. В., 2013. 340 с.
10. Шевченко В. Е. Режисура та архітектоніка видання: Навчально-методичний комплекс для студентів Інституту журналістики / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Інститут журналістики, 2004. 72 с.
11. Шевченко В. Е. Характеристика шрифту як способу поліграфічного відтворення тексту: конспект лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування» з курсу «Шрифтознавство». Київ: Інститут журналістики, 2005. 106 с.
12. Оригінали для поліграфічного відтворення. Загальні технічні вимоги: ДСТУ 3772 – 98. Київ: Держстандарт України, 1999. 21 с.
13. Жидецький Ю.Ц., Лазаренко О.В., Лотошинська Н.Д. та ін. Поліграфічні матеріали. – Л.: Афіша, 2001.
14. Журнал. Друкарство.
15. Журнал. Палітра друку.
16. Мосеев Н.П. Теоретические основы цветовоспроизведения .- К.: ХаГар, 1998.
17. Розум О.Ф. Теємниці друкарства.- К.: Техніка, 1980.
18. Тимошик М.С. Історія видавничої справи. К.: Наша культура і наука, 2003.
19. Ярема С.М. Видавничі поліграфічні технології та обладнання. – К.: Університет «Україна», 2003.

20. Ярема С.М. Технічне редагування. – К.: Університет «Україна», 2003.

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Історія поліграфії; Змістовий модуль 2 Шрифт у поліграфії; Змістовий модуль 3. Комп'ютерний шрифт	18.09.23 - 01.10.23	<i>Усна доповідь, перевірка виконання практичних завдань, презентація та захист індивідуальних робіт</i>	50
Змістовий модуль 4 Теорія кольору в поліграфії . Кольорові моделі; Змістовий модуль 5; Змістовий модуль 6 Кольорові профілі; Змістовий модуль 7	02.10.23 – 17.12.23	<i>Усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове); проміжний контроль змістового модуля; поточний модульний контроль; оцінювання практичних робіт, презентація та захист індивідуальних робіт; підсумковий контроль – залік Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо</i>	50
Всього для V семестру			100
Змістовий модуль 8. Високий друк; Змістовий модуль 9. Глибокий друк; Змістовий модуль 10. Флексографічний друк; Змістовий модуль 11. Флексографічний друк. Теоретичні аспекти та вимоги до дизайнерської підготовки	15.01.24 - 17.03.24	<i>Усна доповідь, перевірка виконання практичних завдань, презентація та захист індивідуальних робіт ; проміжний контроль змістового модуля; поточний модульний контроль</i>	45
Змістовий модуль 12. Типоофсет; Змістовий модуль 13. Трафаретний друк (шовкографія) та тамподрук; Змістовий модуль 14. Офсетний друк.	18.03.24 - 26.05.24	<i>Усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове); проміжний контроль змістового модуля; поточний модульний контроль; оцінювання практичних робіт, презентація та захист індивідуальних робіт; підсумковий контроль – залік Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо</i>	55
Всього для VI семестру			100

Змістовий модуль 15. ЕЛЕКТРОГРАФІЧНИЙ ДРУК порівняльні характеристики обладнання; Змістовий модуль 16. СТРУМЕНЕВИЙ ДРУК порівняльні характеристики обладнання	18.09.23 - 12.11.23	<i>Усна доповідь, перевірка виконання практичних завдань; проміжний контроль змістового модуля; поточний модульний контроль</i>	40
Змістовий модуль 17. ТВЕРДОЧОРНИЛЬНИЙ ТА СУБЛІМАЦІЙНИЙ ДРУК, порівняльні характеристики обладнання	13.11.23 – 17.12.23	<i>Усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове); проміжний контроль змістового модуля; поточний модульний контроль; оцінювання практичних робіт, презентація та захист індивідуальних робіт; підсумковий контроль – залік Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо</i>	60
Всього для VI семестру			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	<i>Ноутбук, персональний комп'ютер</i>
------------------------------------	--

Необхідні засоби	<i>Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи тощо</i>
Програмне забезпечення	<i>Microsoft Office, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, <u>Adobe InDesign</u></i>
Матеріали, інструменти	<i>Блокнот для конспекту, ручка</i>

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політику щодо академічної доброчесності	<p><i>Під час роботи над завданнями порушення академічної доброчесності є неприпустимим: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.</i></p> <p><i>Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.</i></p> <p><i>У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.</i></p> <p><i>Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.</i></p>
Політика щодо відвідування занять	<p><i>Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із викладачем, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.</i></p> <p><i>Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини.</i></p>
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	<p><i>Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни.</i></p> <p><i>Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.</i></p>
Політика щодо правил поведінки на заняттях	<p><i>Навчальна дисципліна передбачає роботу в колективі.</i></p> <p><i>Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.</i></p> <p><i>Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.</i></p>

Політика щодо комунікації з викладачем	<p>Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються); 3) файли підписувати таким чином: <i>прізвище_завдання</i>. Розширення: текст — <i>doc, docx</i>, ілюстрації — <i>jpeg, pdf</i>.</p> <p>Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.</p> <p>У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.</p>
--	--

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни ([посилання](#)).

Розробник (розробники) силябусу
навчальної дисципліни

I.O. Костенко

Гарант освітньої програми

 T.V. Малік

Завідувач кафедри

 Л.М. Коваль

Силябус затверджено

на засіданні кафедри графічного дизайну
від 12.09.2023 протокол № 2